

orkest
Notane

Speelt o.l.v. Douwe Evert Dijkstra

**LA DANSE
EN FRANCE**

Welkom bij het concert *La danse en France!*

Met trots presenteert Nota Bene de eerste voorstelling met onze nieuwe dirigent Douwe Evert Dijkstra: *La danse en France*.

Waan je in "La douce France" bij dit zeer gevarieerde januariconcert van Orkest Nota Bene. Wij spelen voor u vanmiddag statige muziek van het Franse hof, maar ook een daarop gebaseerde modernere compositie van Peter Warlock, de *Capriol Suite*. Natuurlijk zijn er veel goede Franse componisten, en vandaag spelen we werken van onder andere Ravel en Ibert.

Enkele jazzy stukken (*La mer* en *Sway*) wisselen we af met filmmuziek, waarbij uiteraard muziek van de soundtrack van de charmante Franse film *Amélie*. Bij dit nummer kunt u ook nog een oude bekende tegenkomen op de piano...

Speciaal voor Nota Bene componeerde Douwe Evert dit keer maar liefst twee stukken in het Franse thema: een lief slaapliedje, en een volledige suite over het Caribische eiland Tortuga, dat ooit in Franse handen was.

Graag heten wij jullie dan ook van harte welkom om samen met ons van deze prachtige muziek te genieten.

Wij wensen u veel luisterplezier!

Programma

Prélude uit Te Deum

M-A. Charpentier

Capriol Suite

Peter Warlock

La mer

Charles Trenet

Tortuga

Douwe Evert Dijkstra

Menuet

Maurice Ravel

Sway (¿Quién será?)

Luis Demetrio

--PAUZE--

Ouverture

Georg Philipp Telemann

Berceuse

Douwe Evert Dijkstra

The Imitation Game

Alexandre Desplat

Sérénade sur l'eau

Jacques Ibert

Amélie Suite

Yann Tiersen

Poupée de cire, poupée de son

Serge Gainsbourg

Prélude uit Te Deum in D majeur, H. 146 – Marc-Antoine Charpentier (1643-1704)

We beginnen dit concert met het oudste stuk van het programma, geschreven rond 1692. Voor de Fransen is de tweede helft van de 17e eeuw *Le grand siècle*, de gouden eeuw van Lodewijk de 14e, waarin de culturele pracht en invloed van Frankrijk de grootste bloei beleefde. Charpentier schreef zes *Te Deums* (een Latijnse christelijke hymne), waarvan dit de bekendste is. Nadat het werk in 1953 werd herontdekt, werd de *Prélude* (ook wel *Marche en rondeau*) in 1954 gekozen als het themamuziekje van de Europese Radio Unie. Helemaal bekend is deze muziek dan ook als thema van het Eurovisiesongfestival, dit jaar uiteraard in Rotterdam!

Capriol Suite – Peter Warlock (1894-1930)

De excentrieke Engelsman Philip Arnold Heseltine componeerde, naast zijn werk als musicoloog en muziekjournalist, onder het pseudoniem Peter Warlock. Het is gedurende zijn wildste periode waarin hij een losbandig leven leidt op het Engelse platteland dat de *Capriol Suite* ontstaat. In de weekenden bezoeken veel vrienden en kennissen uit de kunstwereld zijn cottage, waar niet alleen de alcohol rijkelijk vloeit, maar ook de seksuele moraal losbandig is. Meerdere bezoekers doen verslag van de orgies in Eynsford, en minimaal één keer is bewijs voor het ingrijpen van de politie, namelijk wanneer Heseltine naakt op een fiets wordt gesignaleerd door dorpsbewoners.

In 1925 vroeg een uitgever Heseltine een transcriptie in modern notenschrift te maken van de muziekvoorbeelden uit een Frans boek over dansen uit 1588, genaamd *Orchésographie* van Thoinot Arbeau, waarvan de uitgever een Engelse vertaling wilde publiceren. Geïnspireerd door het onderzoek naar de Franse dansmuziek uit de renaissance selecteerde Heseltine zes dansvormen en meerdere melodieën uit het boek en maakte hiervan een suite in zes delen. Ieder deel uit de suite heeft zijn eigen karakter. Het boek is geschreven in de vorm van een dialoog tussen Arbeau en een advocaat met de naam Capriol. Vandaar de naam: *Capriol Suite*.

Capriol Suite

I. Basse-Danse *Allegro moderato, D mineur*

Letterlijk: lage dans. Een statige hofdans waarbij de koppels zich gracieus en stil bewegen terwijl de voeten over de grond glijden zonder er van los te komen.

II. Pavane *Allegretto, ma un poco lento, G mineur*

Waarschijnlijk een verbastering van Padova, oftewel afkomstig uit Padua. De *Pavane* is eigenlijk de opvolger van de *Basse-Danse*, maar werd gedurende de jaren een langzamere variant hierop.

III. Tordion *Con moto, G mineur*

Letterlijk: Draaien (*tourner* of *tordre*). Denk niet aan zwierige walsbewegingen, maar meer een opeenvolging van hopjes en schopjes waarbij je steeds een kwartslag verder uitkomt, tot je na vier keer een rondje hebt gemaakt.

IV. Bransles *Presto, G mineur*

Letterlijk: Wiebelen. Wordt gedanst door koppels in een rij of een cirkel. Omdat er per regio zoveel variaties waren is de dans moeilijk te omschrijven. Toch lijken rennen, glijden en huppelen wel kenmerken te zijn.

V. Pieds-en-l'air *Andante tranquillo, G majeur*

Letterlijk: voeten in de lucht. Het is eigenlijk een beweging die in alle dansen voorkomt. In het boek van Arbeau komt maar een fragment voor van een melodie, Warlock maakt het af en herhaalt dit met telkens een nieuwe harmonie.

VI. Mattachins *Allegro con brio, F majeur*

De *Mattachins*, ook bekend onder de naam *Bouffons*, was een dansparodie op een zwaardgevecht. De dansers waren gekleed in kostuums inclusief kartonnen helmen, waardoor het waarschijnlijk is dat de *Mattachins* werd uitgevoerd in voorstellingen.

La mer – Charles Trenet (1913-2001)

Charles Trenet was een Franse chansonnier die vooral bekend is van zijn wereldhits *Douce France* en *La mer*. *La mer* zou Trenet geschreven hebben in 20 minuten tijdens een treinreis van Carcassone naar Narbonne in 1943. Pas toen Trenet zelf een opname van dit nummer maakte in 1946 werd het een grote hit. Datzelfde jaar kwam er ook een Engelse tekst van *La mer*. Als *Beyond the sea* werd *La mer* een wereldhit voor o.a. Robbie Williams, deze versie heeft u wellicht gehoord in *Finding Nemo*. Er zijn meer dan 400 versies van *La mer* opgenomen, dus mogelijk kent u nog wel een andere versie. Fans van *De zee* van Rob de Nijs kunnen elkaar zodadelijk opzoeken bij de koffie. Sinds 2014 heeft *La mer* geen notering meer in de Top 2000. Mocht u na het luisteren naar onze versie van *La mer* enthousiast zijn geworden, schroom niet een actie te starten om dit prachtige nummer weer in de lijst te krijgen. Afgelopen jaar hebben we geleerd dat dit soort acties kunnen werken.

Tortuga – Douwe Evert Dijkstra (1974 -)

Tortuga is geïnspireerd door het romantische beeld van een zeereis in een legendarisch verleden. Het eiland Tortuga, gelegen in de Caribische zee, werd veroverd door de Fransen, en is daarna druk bevochten tijdens de hoogtijdagen van de piraten. Het eerste deel, *Préparation*, schildert de verwachtingsvolle voorbereiding op de zeereis, onder het zingen van een zeemanslied. Na het signaal tot vertrek begint deel twee, *En route*, een verklanking van de weidse vergezichten op de brede zee. Het derde deel, *Hymne*, is een danklied voor de veilige aankomst, en in het laatste deel, *Réprise*, wordt weer een nieuwe reis op touw gezet.

Menuet uit Le Tombeau de Couperin – Maurice Ravel (1875-1937)

De Franse componist Maurice Ravel wordt samen met zijn tijdgenoot Claude Debussy vaak geassocieerd met het impressionisme. Men beschouwt hem internationaal als één van de grootste Franse componisten. Ravels muziek kenmerkt zich door een fijnzinnig gevoel voor harmonie en klankkleuren, wat ook te horen is in dit *Menuet*. Het *Menuet* is een deel uit *Le Tombeau de Couperin* ("De gedenksteen voor Couperin"), geschreven tijdens de Eerste Wereldoorlog. Het werk, dat oorspronkelijk werd gecomponeerd als een zesdelig pianowerk, is in dubbel opzicht een eerbetoon: Ravel wilde met dit werk eer bewijzen aan de muziek uit de Franse gouden eeuw. Daarnaast is elk deel van dit werk is opgedragen aan één van de vrienden van de componist die waren gesneuveld in de Eerste Wereldoorlog.

Sway (¿Quién será?) – Luis Demetrio (1931-2007)

Dit is het enige stuk in dit programma zonder directe French connection. De oorspronkelijke titel is *¿Quién será?*, een boléro-mambo uit 1953 van de Mexicaanse componist Luis Demetrio. Het stuk werd gecomponeerd voor de Mexicaanse zanger, en in Latijns-Amerika zeer beroemde acteur, Pedro Infante. Het werd in 1953 voor het eerst opgenomen. De Engelstalige versie verscheen in 1954 en deze is ook erg beroemd geworden, vooral door uitvoeringen van artiesten als Dean Martin, Michael Bubl , en de Pussycat Dolls. De Engelse tekst is van de hand van Norman Gimbel, die ook beroemde teksten schreef als *Killing Me Softly with His Song*.

Ouverture (TWV 55:a4) – Georg Philipp Telemann (1681-1767)

De Duitser Telemann was een zeer productief barokcomponist en bevriend met onder andere zijn tijdgenoten Bach en Händel. Zijn muziek verbond de late barok en vroege klassieke muziek. Hij componeerde in diverse nationale stijlen, waaronder natuurlijk ook die van Frankrijk. Deze Franse ouverture volgt het

traditionele patroon van een langzaam koninklijk deel, gevolgd door een sneller deel en sluit weer af met een langzaam statig deel. Als u even uw ogen sluit kunt u misschien voor uw geestesoog zien hoe de koning tijdens het eerste deel het theater betreedt.

Berceuse – Douwe Evert Dijkstra (1974-)

Berceuse is een wiegelied, een teder slaapliedje voor de dochter van de componist. De ontspannen atmosfeer, vermengd met een vleugje melancholie, is geïnspireerd door de bekende *Gymnopédies* van de Franse componist Erik Satie.

The Imitation Game – Alexandre Desplat (1961-)

The Imitation Game is een Amerikaanse film uit 2014. De film is gebaseerd op ware gebeurtenissen, zoals beschreven in de biografie *Alan Turing: The Enigma*. De Britse wiskundige Turing werkte in de Tweede Wereldoorlog voor de Britse crypto-analytische dienst, die als doel had onderschepte gecodeerde berichten van de Duitsers te ontcijferen. Om de code te kraken bouwde Turing een machine, de eerste computer. Alexandre Desplat is een Franse componist van Griekse afkomst. Hij begon in Frankrijk met het componeren van filmmuziek, en componeerde later ook in Hollywood. Desplat is het meest bekend door zijn filmmuziek van onder meer *The Twilight Saga: New Moon*, *The King's Speech*, *The Grand Budapest Hotel* en *The Shape of Water*. Voor de muziek van de twee laatstgenoemde films won hij in 2015 en 2018 een Oscar. Desplat moest de muziek van *The Imitation Game* in zeer korte tijd schrijven, maar het is één van zijn meest populaire stukken geworden.

Sérénade sur l'eau uit Petit suite en 15 images – Jacques Ibert (1890-1962)

Jacques Ibert was een Franse componist en dirigent. In 1937 werd hij directeur van de Académie de France in de Villa Medici in Rome, waar hij met uitzondering van de jaren in de Tweede Wereldoorlog tot 1960 verbleef. Verder leidde hij in 1955-1956 de Parijse Opera en de Opéra Comique. Ibert was een veelzijdig componist; hij schreef serieuze muziek (werken voor orkest, voor muziektheater, kamermuziek), maar ook lichtvoetige deuntjes. Één daarvan werd gebruikt als het fluitwijsje van de *Rattenvanger van Hamelen* op een cd van de Efteling. De charmante *Sérénade sur l'eau* is een deeltje uit *Petite suite en 15 images* (1944), een suite van maar liefst 15 heel korte deeltjes, oorspronkelijk geschreven voor piano.

Amélie Suite – Yann Tiersen (1970-)

Vandaag spelen we muziek uit de bekende Franse film *Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain* (2001) van regisseur Jean-Pierre Jeunet. De muziek won in 2001 een World Soundtrack Award voor 'Best Original Soundtrack of the Year' en in 2002 een César Award voor 'Meilleure musique écrite pour un film'. Yann Tiersens stijl is verwant aan minimalisme, eigentijds klassiek en folktronica. Toen de regisseur toevallig één van zijn cd's hoorde, wist hij meteen dat hij deze muziek wilde gebruiken in deze film. De soundtrack bestaat grotendeels uit bestaande nummers van Yann Tiersen, en daarnaast componeerde Tiersen een nieuw hoofdthema: *La Valse d'Amélie*. De film wordt omschreven als een 'gemoderniseerd sprookje'. Het verhaal gaat over Amélie, een jonge vrouw met een rijke fantasie. Ze besluit dat ze meer goede dingen wil doen voor anderen en doet dat op een geheel eigen manier. Dan stuit ze op een mysterieus fotoboek met pasfoto's, waarna ze op zoek gaat naar de eigenaar – en wellicht de liefde van haar leven.

Poupée de cire, poupée de son – Serge Gainsbourg (1928-1991)

Het nummer *Poupée de cire, poupée de son* (wassen pop, lappenpop), geschreven door Serge Gainsbourg, is een hitsingle uit 1965 van de Franse zangeres France Gall. Met dit nummer won Gall namens Luxemburg het Eurovisiesongfestival in Napels. Voor het eerst was het winnende lied geen ballad. Het centrale beeld van het lied is dat de zangeres zich identificeert als een wassen pop (*poupée de cire*), een lappenpop (*poupée de son*). Ze ziet het leven door de heldere, rooskleurige bril van haar liedjes. In het lied vraagt de zangeres zich af wat voor goeds het is om over de liefde te zingen als ze zelf niets van jongens weet. De tekst is vrij suggestief: het gaat over een jong, onervaren meisje dat wordt gebruikt door volwassenen om teksten te zingen die ze zelf maar deels begrijpt. Om deze reden kreeg dit lied ook kritiek en weigerde France Gall later om het Eurovisiesongfestival nog in het openbaar te bespreken of dit lied nog te zingen.

Orkest Nota Bene

Corine *sopraansax* Joanne *klarinet* Michiel *klarinet* Nienke *klarinet*
Laila *hobo* Katrin *hobo* Nienke *basklarinet* Evi *hoorn*
Agnes *fluit* Marlie *2^e viool* Marieke *2^e viool* Tessa *2^e viool* Annet *altviool* Willemijn *altviool* Margot *contrabas*
Mirjam *fluit* Annelien *1^e viool* Johannes *1^e viool* Syrinx *cello* Nils *cello*
Rosanne *1^e viool* Douwe Evert *dirigent* Floris *cello*

Dirigent	Douwe Evert Dijkstra
1e viool	Johannes Haverkate, Rosanne van Huisstede, Annelien Meerts
2e viool	Marlie Seesing, Tessa Speelman, Marieke van der Werff
Altviool	Annet Holst, Willemijn Huizinga
Cello	Nils Breunese, Syrinx Fakkeldij, Floris Necas
Contrabas	Margot Peters
Fluit	Agnes Boonstra, Mirjam Pastink
Hobo	Laila Peters, Katrin Summ
Sopraansax	Corine Vos
Klarinet	Nienke Holst, Joanne de Jonge, Michiel Zupec
Basklarinet	Nienke Holst
Hoorn	Evi Weiland

Piano

Casper Zelissen

Arrangementen

Douwe Evert Dijkstra

Word Vriend van Orkest Nota Bene

Wilt u, naast het bezoeken van onze voorstellingen, het orkest financieel ondersteunen? Word dan **Vriend** van Nota Bene! Met uw bijdrage kunnen wij ook in de toekomst concerten blijven verzorgen.

Als **Vriend** van het orkest doneert u één- of tweemaal per jaar een bedrag naar keuze, bijvoorbeeld €25 per halfjaar. Van ons krijgt u dan tweemaal per jaar, halverwege het productieseizoen, een vriendenmail met een voorproefje van onze concerten en de laatste wetenswaardigheden over het orkest. Daarbij krijgt u - uiteraard - als eerste de uitnodiging voor onze concerten. Meld u aan en u bent voortaan als eerste op de hoogte.

Ook een gift, van welke omvang ook, is natuurlijk altijd zeer welkom. U kunt een contante bijdrage doen in onze foaienpot aan de bar of een overschrijving doen naar het bankrekeningnummer van Orkest Nota Bene:
NL36INGB0005122815.

Wilt u meer informatie of wilt u direct **Vriend** worden, stuur dan een e-mail naar **info@orkestnotabene.nl**.